

Mellékletek

1. sz. melléklet: A DigiOTKA kutatás kérdőívéből felhasznált kérdések

QO1. Az előző kérdésekben érintett IKT megoldások és technológiai eszközök tanulási-tanítási folyamatban való felhasználására vonatkoznak a következő kérdések. Kérjük, értékelje a következő állításokat aszerint, hogy mennyire ért egyet velük!

(1 – egyáltalán nem értek egyet; 5 – teljes mértékben egyetértek)

(PE1) A digitális technológiák használata javítja a tanítás és a tanulás minőségét.

(PE2) A digitális technológiák használata lehetővé teszi számomra, hogy gyorsabban végezzem el a feladataimat.

(PE3) A digitális technológia használata javítja a tanárok és a diákok közötti kommunikációt.

(EE1) A digitális technológia használata egyszerű és egyértelmű számomra.

(EE2) Megvannak a digitális technológia használatához szükséges kompetenciáim.

(EE3) Könnyen alkalmazom a digitális technológiákat, hogy megvalósítsam, amit elképzeltem.

(EE4) Nem kell sok erőfeszítést tennem a digitális technológiák használatához.

(EE5) Könnyen elsajátíthatom a digitális technológia használatához szükséges készségeket.

(SI1) A felettesem szerint digitális technológiákat kellene használnom az oktatásban.

(SI2) A kollégáim segítenek a digitális technológiák használatában.

(SI3) A diákjaim szerint digitális technológiákat kellene használnom az oktatásban.

(SI4) A kollégáim többsége fontosnak tartja a digitális technológiákat.

(SI5) Az intézmény partnerei szerint digitális technológiákat kellene használnom az oktatásban.

(SI6) A digitális technológiák használata növeli a státuszomat a környezetemben.

(FC1) Az intézményben a termek jól felszereltek IKT eszközökkel.

(FC2) Rendelkezem a digitális technológiák oktatásban való használatához szükséges eszközökkel.

(FC3) Rendelkezem a digitális technológiák oktatásban való használatához szükséges ismeretekkel.

(FC4) Ha a digitális technológiák használata során nehézségekbe ütközöm, egy adott személy (vagy csoport) segíthet nekem.

(FC5) Ha nehézségekbe ütközöm a digitális technológiákkal kapcsolatban, tudom, hová fordulhatok segítségért.

(FC6) Hozzáféresem van a digitális technológiák használatára vonatkozó képzésekhez, útmutatásokhoz.

(BI1) Továbbra is használni fogom a digitális technológiát az oktatásban.

(BI2) A jövőben részt fogok venni olyan képzésen, amely arról szól, hogyan használjam a digitális technológiákat az oktatásban.

(AI1) Számítógép/laptop segítségével készülök fel az óráimra.

(AI2) Számítógépet/laptopot használok az órák alatt a tanításhoz.

(AI3) Más eszközöket (pl. mobiltelefon, táblagép) is használok az óráimra való felkészüléshez.

(AI4) Más eszközöket (pl. mobiltelefon, táblagép) is használok az óráim alatt a tanításhoz.

QO2) Kérjük, értékelje, hogy mennyire ért egyet az alábbi állításokkal!

(1 - egyáltalán nem értek egyet; 6 – teljes mértékben egyetértek)

- Az általam tanított tantárgyak keretében magabiztosan tudom használni az IKT eszközöket a felmerülő ötletek megosztására és a közös gondolkodásra.
- Az általam tanított tantárgyak keretében magabiztosan tudom használni az IKT eszközöket a tanulók reflektív gondolkodásának eszközeként.
- Az általam tanított tantárgyak keretében magabiztosan tudom használni az IKT eszközöket... a tanulók saját tanulásuk megszervezésének segítségével.
- Az általam tanított tantárgyak keretében magabiztosan tudom használni az IKT eszközöket kiscsoportos problémamegoldáshoz (2-5 tanuló).
- Az általam tanított tantárgyak keretében magabiztosan tudom használni az IKT eszközöket a kreatív gondolkodás eszközeként.
- Az általam tanított tantárgyak keretében magabiztosan tudom használni az IKT eszközöket csoportmunkához (2-5 tanuló).
- Az általam tanított tantárgyak keretében magabiztosan tudom használni az IKT eszközöket a kritikus gondolkodás eszközeként.

QO3. Hogyan, milyen formában kerülnek kapcsolatba a diákok a megnevezett digitális megoldással a tanulás-tanítás keretében?

(Ha több helyes válasz van, kérjük, jelölje meg a legjellemzőbbet).

- A diákok az adott technológiai megoldás segítségével kapnak különböző tanulási tartalmakat/feladatokat (pl. feladatkiadás Google Osztályterem segítségével)

- A diákok az adott technológiai megoldás segítségével kapcsolódhatnak, interakcióba léphetnek egymással/tananyaggal (pl. közösen szerkesztenek egy Google Dokumentumot)
- A diákok az adott technológiai megoldás segítségével létrehozhatnak valamilyen új tartalmat, konkrét produktumot (pl. powerpoint prezentációt készítenek).
- A diákokat nem érinti, nem használják az eszközt.
- Nem szeretnék válaszolni.

QO4. Hogyan változtatta meg a választott digitális megoldás a korábbi pedagógiai megközelítését/gyakorlatát?

(Ha több helyes válasz is van, kérjük, jelölje meg a legjellemzőbbet).

- Az új technológiai megoldás gyakorlatilag helyettesíti a korábban alkalmazott megoldást (pl. hagyományos tábla helyett interaktív tábla).
- Az új technológiai megoldás hatékonyabb tanulási-tanítási módszereket tesz lehetővé (pl. diákok egymás munkáit értékelik korrektúra módban a Google Dokumentumban).
- Az új technológiai megoldás nem csak javította a tanulási-tanítási módszereket, hanem alapvetően átalakította a pedagógiai megközelítésemet, ahogyan a tanulási-tanítási folyamatról gondolkodom (pl. szöveges esszé helyett a diákok egy szerkesztett videóban mutatják be a feladatot)
- Nem változott a korábbi gyakorlatom.
- Nem szeretnék válaszolni.

2. sz. melléklet: A DiO2 kutatás kérdőívéből felhasznált kérdések

QD1. A digitális tanrend során szerzett tapasztalatai alapján a diákok hány %-át sikerült bevonnia az online tanulásba?

(Kérjük, az alábbi szöveges mezőbe csak egész számot írjon számjegyek formájában, %-jel nélkül (0-100 között).)

QD2. Milyen gyakran használta az alábbi eszközöket a digitális munkarend keretében?

Kérjük, minden eszköz esetében jelölje a használati gyakoriságot.

3=gyakran (legalább hetente vagy gyakrabban)

2=néha (havonta többször)

1=ritkán (havonta egyszer-kétszer)

0=nem használom rendszeresen/soha nem használtam

Megjegyzés: A kitöltők 26 konkrét eszközről mondhatták meg, milyen gyakran használják. Ezek az eszközök az előző kutatásban (DiO1) leggyakrabban használt megoldások közül kerültek ki. Ezt követően egy olyan, véletlenszerűen kiválasztott eszközt kellett értékelniük, amelyekre azt jelölték, hogy gyakran használták. A QD3 és QD4 kérdések erre vonatkoznak.

QD3. Milyen célra használja ezt az eszközt?

(Több válasz lehetséges)

- mindennapos tanítás
- differenciálás
- különóra, fakultáció
- projekt-alapú oktatás
- házi feladatok
- fizikai képességek fejlesztése
- tanulásszervezés (pl. csoportalakítás)
- kommunikáció
- motiválás (jutalmazás)
- fegyelmezés
- értékelés

QD4. Kérjük, értékelje a(z) [gyakran használt eszköz megnevezése] eszközt az alábbi szempontok mentén!

A felület használatának egyszerűsége a PEDAGÓGUS számára

1=Nehéz használni

2=Inkább nehéz használni

3=Inkább könnyű használni

4=Könnyű használni

A felület használatának egyszerűsége a DIÁKOK számára

1=Nehéz használni

2=Inkább nehéz használni

3=Inkább könnyű használni

4=Könnyű használni

A felület funkcióinak minősége

1=A felület egyáltalán nem felhasználóbarát

2=A felület inkább nem felhasználóbarát

3=A felület inkább felhasználóbarát

4=A felület teljes mértékben felhasználóbarát

A tartalom minősége

1=Nem megfelelő a tartalom minősége (pl. pontatlan vagy hiányos)

2=Többnyire nem megfelelő a tartalom minősége (pl. néhol pontatlan vagy hiányos)

3=Többnyire megfelelő a tartalom minősége (pl. többnyire pontos és hiánytalan)

4=Minden esetben megfelelő a tartalom minősége (pl. minden esetben pontos és hiánytalan)

A felület technikai használhatósága

1=Használhatatlan a felület (pl. rendszerezsek a technikai akadályok, lassú a felület vagy nem tölt be rendesen)

2=Nehezen használható a felület (pl. gyakoriak a technikai akadályok vagy néhány funkció nem használható)

3=Kisebb problémák akadnak a felület használatakor (pl. előfordulnak technikai akadályok vagy átmeneti működési zavarok)

4=Jól használható a felület (pl. nincsenek technikai akadályok, minden funkció jól használható)

Összehangolás a tanulási célokkal

1=A tartalom egyáltalán nincs összhangban a tanulási célokkal, azok megvalósulását egyáltalán nem szolgálja.

2=A tartalom inkább nincs összhangban a tanulási célokkal, azok megvalósulását kevésbé szolgálja.

3=A tartalom többnyire összhangban van a tanulási célokkal, azok megvalósulását többnyire szolgálja

4=A tartalom teljes mértékben összhangban van a tanulási célokkal, azok megvalósulását teljességgel szolgálja

A diákok tanulásának és bevonódásának támogatása

1=Nincs vagy negatív hatása van a tanulásra, a diákokat összességében nem motiválja

2=Enyhe hatása van, de csak néhány tanuló számára, a diákokat kevésbé motiválja, nem vonódnak be

3=Jelentős hatása van, de csak néhány tanuló számára, a diákokat összességében is motiválja, inkább bevonódnak

4=Erős hatása van a tanulásra, a diákokat mindig motiválja

A tanítás hatékonyságának és eredményességének támogatása

1=Nincs pozitív hatása a tanítás hatékonyságára vagy eredményességére

2=Enyhe pozitív hatása van a tanítás hatékonyságára vagy eredményességére

3=Jelentős pozitív hatása van a tanítás hatékonyságára vagy eredményességére

4=Erős pozitív hatása van a tanítás hatékonyságára vagy eredményességére

Előzetes szakmai tudás igénye

1=A felület használatához jelentős előzetes szakmai tudás szükséges

2=A felület használatához kevés előzetes szakmai tudás szükséges

3=A felület használatához minimális előzetes szakmai tudás szükséges

4=A felület használatához egyáltalán nem szükséges előzetes szakmai tudás

3. sz. melléklet: Az ETIPE kutatás kérdőívéből felhasznált kérdések

QE1. Milyen mértékben jellemzők a lenti állítások a digitális munkarend vonatkozásában?

(1 – egyáltalán nem jellemző; 5 – teljes mértékben jellemző, NT/NV – Nem tudok, nem akarok válaszolni)

- ...
- Összességében az intézmény hatékonyan megvalósította a digitális munkarendre való áttérést.
- ...

TANULÓSZERVEZETI VISELKEDÉS

A tanulószervezet egy olyan szervezeti modellt ír le, amely képes a saját belső működését a külső környezeti változásokhoz igazítani. Ezt úgy éri el, hogy folyamatosan monitorozza a környezetét és kritikusan felülvizsgálja a működését, adatokat gyűjt és ezeket felhasználja a szervezeti működésben. A munkatársak folyamatosan tanulnak a munkavégzéshez kötődően, együttműködnek és megosztják a tudást, a légkör és a vezetés az intézményben támogatja mindezt. Egy ilyen szervezeti működés képes hosszútávon fennmaradni és eredményes lenni (Horváth, 2022). A következő kérdések egy ilyen típusú szervezet jellemzőit írják le a Marsick és Watkins (2003) által készített Dimensions of the Learning Organisation Questionnaire (DLOQ) alapján.

QE2. Mennyire jellemzők az alábbi állítások az intézmény mindennapi működésére?

(1 – egyáltalán nem jellemző; 6 – teljes mértékben jellemző)

- A munkatársak segítik egymást a tanulásban.
- A munkatársak elegendő időt kapnak a saját tanulásuk támogatására.
- A munkatársak tanulási tevékenységét az intézményben elismerik.
- A munkatársak nyílt és őszinte visszajelzést adnak egymásnak.
- A munkatársak, amikor elmondják a véleményüket, megkérdezik, hogy arról mit gondolnak mások.
- A munkatársak időt szánnak az egymás közötti bizalom építésére.
- Az intézmény szabadon alakíthatja céljait, ha szükséges.

- Az intézmény a közös megbeszélések és információgyűjtés eredményeként felülvizsgálja a működését.
- Az intézmény tagjai biztosak abban, hogy a szervezet a javaslataik szerint jár el.
- Az intézmény olyan rendszereket működtet, amelyek a jelenlegi és az elvárt teljesítmény közötti eltérés mérésére szolgálnak.
- Az intézmény minden munkavállaló számára elérhetővé teszi a már korábban elsajátított tudást, tapasztalatokat.
- Az intézmény méri a munkatársak tanulására fordított idő és erőforrás megtérülését.
- Az intézmény elismeri a munkatársak kezdeményezőkézségét.
- Az intézmény engedi, hogy a munkatársak szabályozzák a munkájuk elvégzéséhez szükséges erőforrásokat.
- Az intézmény támogatja azokat a munkatársakat, akik racionális kockázatot vállalnak.
- Az intézmény támogatja a munkatársakat, hogy globális perspektívában gondolkodjanak.
- Az intézmény együttműködik a külső partnerekkel, hogy megvalósítsák a közös célokat.
- Az intézmény támogatja a munkatársakat abban, hogy a problémák megoldása során a szervezeten túl is keressenek megoldásokat.
- Az intézmény vezetése mentorálja és fejleszti a munkatársakat.
- Az intézmény vezetése folyamatosan keresi a lehetőségeket arra, hogy tanuljanak.
- Az intézmény vezetése biztosítja, hogy az intézmény a saját értékrendjével összhangban működjön.

Megjegyzés:

Tanulószervezeti dimenziók kategorizálása az állítások alapján:

1-3. állítás: A folyamatos tanulás

4-6. állítás: Az érdeklődés és kíváncsiság

7-9. állítás: Az együttműködés és csoportos tanulás

10-12. állítás: Rendszerek a tanulás megragadására

13-15. állítás: Munkatársak felhatalmazása

16-18. állítás: Szervezet összekötése

19-21. állítás: Stratégiai vezetés a tanulásért

QE3. Kérjük, gondolja át, hogy általában milyen jellegű feladatokat végeznek a diákjai? Hasonlítsa össze, hogy a jelenlegi digitális munkarendben ezekből a feladatokból kevesebbet vagy többet kapnak a diákok, mint a normál munkarendben!

(0 - Sem most, sem korábban nem végeztek ilyen jellegű feladatokat; 1 - Kevesebb ilyen jellegű feladatot végeznek, mint korábban; 2 - Ugyanannyi ilyen jellegű feladatot végeznek, mint korábban; 3 - Több ilyen jellegű feladatot végeznek, mint korábban)

- A diákoknak adatokat, elemi információkat kell megjegyezniük, felidézniük.
- A diákoknak a saját szavaival kell valamilyen korábbi ismeretet összefoglalnia.
- A diákoknak a már megtanult információkat új módon, új helyzetben kell alkalmazniuk.
- A diákoknak egy adott probléma összetevőit kell feltárni, elemeznie, többféle forrásból származó ismereteket kell mozgósítaniuk egy probléma megoldása érdekében.
- A diákoknak különböző nézeteket kell összevetnie, elemeznie, önálló véleményt kell alkotnia.
- A diákoknak új szempontokat kell kitalálniuk és ezek alapján valami újat létrehozniuk.

QE4. Összehasonlítva a korábbi, normál tanítási munkarenddel, hogyan változtak meg az alábbi tényezők a digitális munkarend keretében az eddigi tapasztalatok alapján?

A csúszkákat a bal egérgombot lenyomva tudja az érzésének megfelelő helyre húzni. Nem baj, ha nem pontos értéket ad meg, érzés szerint húzza be aszerint, hogy a skála melyik végét érzi jellemzőbbnek. Ha a kérdés nem releváns, kérjük ezt jelölje be a csúszka utáni gomb segítségével.

- ...
- A tanulás-tanítás keretei: (0) aszinkron, nem egyidejű tevékenységek - szinkron, egyidejű tevékenységek (100)
- ...

Megjegyzés:

Két csoport alkotása: **inkább aszinkron (0-49) és inkább szinkron (51-100).**

QI1. Hogyan hatott az Ön munkájának eredményességére a kiválasztott újítás, illetve ennek nyomán kialakult új gyakorlat?

- Nagyon jelentős mértékben javította a munkám eredményességét
- Jelentős mértékben javította a munkám eredményességét
- Kis mértékben javította a munkám eredményességét
- Nem volt hatással a munkám eredményességére
- Inkább negatív/káros hatással volt a munkám eredményességére
- Egyéb, éspedig:
- Nem tudok, nem kívánok válaszolni a kérdésre

QI2. Az újítások keletkezésében sokféle tényezőnek lehet szerepe. Kérjük, jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyeknek volt szerepe az Ön által kiválasztott újítás létrejöttében! Több sorban is bejelölheti az „igen” válaszlehetőséget. Kérjük, hogy mindegyik sorban jelöljön választ!

- Valamilyen problémára (pl. tanulói összetétel változása, tanulási nehézségek, motiválási problémák, tanulmányi eredmények romlása stb.) kerestem megoldást
- Külső ösztönzésre vagy elvárásra (pl. központi szabályozás változása, uniós fejlesztési programokban való részvétel, fenntartói igény, partnerek igényei stb.) történt az újítás
- Más kollégák, intézmények/szervezetek sikeres gyakorlata inspirálta az újítást
- Továbbképzésen ismertem meg korábban általam nem alkalmazott új megoldásokat
- Az újításhoz kapcsolódó szakmai megközelítést találtam vonzónak
- Vezetői ösztönzés, a vezetés felől érkező nyomás
- Az adott megoldás iránt elkötelezett önkéntes szakmai közösség (pl. szakmai szervezet, társaság) tagja lettem
- Nem szándékolt, véletlen módon keletkezett az újítás
- Egyéb, éspedig:

QI3. Az alábbiak közül érintette-e valamelyiket a kiválasztott újítás? Több válaszlehetőség esetében is jelölhető az „igen” válasz. Kérjük, hogy mindegyik sorban jelöljön választ!

- A foglalkozások, tanórák tervezéséhez és megvalósításához kapcsolódó módszerek és eszközök
- A tanulói, hallgatói teljesítmények értékelése vagy mérése
- A foglalkozásokon vagy tanórákon kívüli tevékenységek (pl. szakkörök, terepmunka, hallgatók önálló otthoni munkája)
- Technikai eszközök nevelésben, oktatásban, képzésben történő használata
- A szervezet belső működése (pl. munkaszervezés, gazdálkodás, a vezetés, az infrastruktúra működtetése stb.)
- Szervezet működésével, vezetésével kapcsolatos technikák (pl. elektronikus nyilvántartások, belső levelezés, vezetői információs rendszer, e-napló)
- A partnerekkel/igénybevevőkkel (pl. helyi közösség, szülők, munkaadók, civil szervezetek, képzéseket igénybe vevők) való kapcsolatok
- A tanulók (hallgatók, gondozottak) kompetenciáinak, képességeinek eredményesebb fejlesztése
- A tehetségek gondozása
- A hátrányos helyzetűek, leszakadók oktatása/nevelése
- Egyéb, éspedig: